

A Bíróság (harmadik tanács) 2009. április 23-i ítélete (a Monomeles Protodikeio Rethymnis — Görögország előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — K. Angelidaki, A. Aivali, A. Vavouraki, Ch. Kaparou, M. Lioni, E. Makrygiannaki, E. Nisanaki, Ch. Panagiotou, A. Pitsidianaki, M. Chalkiadaki, Ch. Chalkiadaki (C-378/07), Charikleia Giannoudi (C-379/07), Georgios Karabousanos (C-380/07), Sofoklis Michopoulos (C-380/07) kontra Nomarchiakís Autodioikísís Rethymnis, Dimos Geropotamou

(C-378/07–C-380/07. sz. egyesített ügyek) (1)

(1999/70/EK irányelv — A határozott ideig tartó munkaviszonyról kötött keretmegállapodás 5. és 8. szakasza — Határozott idejű munkaszerződések a közszektorban — Első vagy egyetlen szerződés — Egymást követő szerződések — Megfelelő jogi intézkedés — A munkavállalóknak nyújtott védelem általános szintjének csökkentése — A visszaélések megakadályozását célzó intézkedések — Szankciók — A határozott idejű munkaszerződések határozatlan idejű szerződéseké történő átalakításának abszolút tilalma a közszektorban — Az irányelv helytelen átültetésének következményei — Összhangban álló értelmezés)

(2009/C 141/12)

Az eljárás nyelve: görög

A kérdést előterjesztő bíróság

Monomeles Protodikeio Rethymnis

Az alapeljárás felei

Felperesek: K. Angelidaki, A. Aivali, A. Vavouraki, Ch. Kaparou, M. Lioni, E. Makrygiannaki, E. Nisanaki, Ch. Panagiotou, A. Pitsidianaki, M. Chalkiadaki, Ch. Chalkiadaki (C-378/07), Charikleia Giannoudi (C-379/07), Georgios Karabousanos (C-380/07), Sofoklis Michopoulos (C-380/07)

Alperesek: Nomarachiaki Autodioikísís Rethymnis, Dimos Geropotamou

Tárgy

Az ESZSZ, az UNICE és a CEEP által a határozott ideig tartó munkaviszonyról kötött keretmegállapodásról szóló 1999. június 28-i 1999/70/EK tanácsi irányelv (HL L 175., 1999.7.28., 43. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet 3. kötet 368. o.) melléklete 5. szakaszának és 8. szakasza 1. és 3. pontjának értelmezése — Közösségi rendelkezéseket átültető jogszabály elfogadásának tilalma abban az esetben, ha léteznek már az irányelv 5. szakasza 1. pontja szerinti egyenrangú nemzeti rendelkezések, és az új szabályozás csökkenti a határozott idejű munkaszerződéssel rendelkező munkavállalók védelmének szintjét.

Rendelkező rész

1) Az ESZSZ, az UNICE és a CEEP által a határozott ideig tartó munkaviszonyról kötött keretmegállapodásról szóló, 1999. június 28-i 1999/70/EK tanácsi irányelv mellékletében szereplő, a határozott ideig tartó munkaviszonyról kötött 1999. március 18-i

keretmegállapodás 5. szakaszának 1. pontja akként értelmezendő, hogy azzal nem ellentétes, ha valamely tagállam a határozott idejű szerződéssel a közszektorban alkalmazott munkavállalókra vonatkozó rendelkezéseket előíró 164/2004. sz. elnöki rendelethez hasonló, olyan nemzeti szabályozást fogad el, amely — kifejezetten az 1999/70 irányelv átültetése céljából, az irányelv rendelkezéseinek a közszektor vonatkozásában történő alkalmazása érdekében — az egymást követő, határozott idejű munkaszerződések vagy munkaviszonyok visszaélészerű alkalmazásának megakadályozására szolgáló, az e szakasz 1. pontjának a)-c) alpontjában felsorolt intézkedések bevezetését írja elő, ha — és ennek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata — a belső jogban már van az említett szakasz értelmében vett „megfelelő jogi intézkedés”, mint amilyen például a magánszektorban foglalkoztatottak munkaszerződéseinek kötelező megszüntetéséről szóló 2112/1920. sz. törvény 8. §-ának (3) bekezdése, azzal a feltétellel azonban, hogy az említett szabályozás egyrészt nem érinti a határozott idejű munkaszerződések vagy munkaviszonyok alkalmazásával való visszaélések megakadályozásának hatékonyságát, amint az az említett megfelelő jogi intézkedésből következik, másrészt, hogy tiszteletben tartja a közösségi jogot, és különösen az említett megállapodás 8. szakaszának 3. pontját.

- 2) A határozott ideig tartó munkaviszonyról kötött keretmegállapodás 5. szakasza 1. pontjának a) alpontja akként értelmezendő, hogy azzal ellentétes, ha az alapügyben szereplőhöz hasonló valamely nemzeti szabályozást az érintett tagállam hatóságai oly módon alkalmaznak, hogy a közszektorban az egymást követő, határozott idejű munkaszerződések megújítása az említett szakasz értelmében vett „objektív okokkal” igazoltnak tekintendő, csupán azért, mert e szerződések olyan jogi rendelkezéseken alapulnak, amelyek megengedik azok megújítását bizonyos átmeneti szükségletek kielégítése céljából, valójában azonban az említett szükségletek állandóak és tartósak. Ugyanezen szakasz viszont nem vonatkozik az első vagy egyetlen határozott idejű munkaszerződés vagy munkaviszony létesítésére.
- 3) A határozott ideig tartó munkaviszonyról kötött keretmegállapodás 8. szakaszának 3. pontja akként értelmezendő, hogy az e szakasz szerinti „csökkentést” mind az egymást követő, határozott idejű munkaszerződéseket kötött munkavállalóknak, mind az első vagy egyetlen határozott idejű munkaszerződést kötött munkavállalóknak az érintett tagállamban nyújtott védelem általános szintjére tekintettel vizsgálni kell.
- 4) A határozott ideig tartó munkaviszonyról kötött keretmegállapodás 8. szakaszának 3. pontja akként értelmezendő, hogy azzal nem ellentétes a 164/2004. sz. elnöki rendelethez hasonló, olyan nemzeti szabályozás, amely egy korábbi, a 2112/1920. sz. törvény 8. §-ának (3) bekezdéséhez hasonló, belső jogi szabálytól eltérően, egyrészt a közszektorban az egymást követő, határozott idejű munkaszerződések visszaélészerű használata esetén már nem írja elő e szerződések határozatlan idejű munkaszerződéssé történő átminősítését, vagy azokat bizonyos konjunktív és korlátozó feltételekhez köti, másrészt az általa biztosított védelmi intézkedésekből kizárja az első vagy egyetlen határozott idejű munkaszerződést kötött munkavállalókat, amennyiben — és ezt a kérdést előterjesztő bíróságnak kell vizsgálnia — e módosítások a határozott idejű munkaszerződést kötött munkavállalók korlátozott csoportját érintik, vagy azokat az említett keretmegállapodás 5. szakaszának 1. pontja szerinti, határozott idejű munkaszerződések alkalmazásából származó visszaélések megakadályozására szolgáló intézkedések bevezetésével ellensúlyozzák.

E keretmegállapodásnak a 164/2004. sz. elnöki rendelethez hasonló nemzeti szabályozás általi végrehajtása azonban nem eredményezheti a határozott időre alkalmazott munkavállalóknak a belső jogrend által korábban nyújtott védelem csökkentését ugyanezen keretmegállapodásban előírt minimális védelmi rendelkezések által meghatározottnál alacsonyabb szintre. Az említett keretmegállapodás 5. szakasza 1. pontjának tiszteletben tartásához különösen az szükséges, hogy egy ilyen szabályozás az egymást követő, határozott idejű munkaszerződések alkalmazásából származó visszaélések tekintetében hatékony és az ilyen visszaélészerű használat megakadályozására kényszerítő intézkedéseket írjon elő, valamint megfelelően hatékony és visszatartó szankciókat ezen megelőző intézkedések teljes érvényesülésének biztosítására. A kérdést előterjesztő bíróság feladata tehát annak vizsgálata, hogy teljesülnek-e ezek a feltételek.

- 5) Az alapügyben szereplőkhöz hasonló körülmények között a határozott ideig tartó munkaviszonyról kötött keretmegállapodás akként értelmezendő, hogy ha az érintett tagállam belső jogrendje a tárgyalt szektor vonatkozásában tartalmaz más hatékony intézkedéseket az egymást követő, határozott idejű munkaszerződések alkalmazásából származó visszaélések megakadályozására, illetve adott esetben szankcionálására e megállapodás 5. szakaszának 1. pontja értelmében, a keretmegállapodás alkalmazásával nem ellentétes egy olyan nemzeti jogszabály, amely csak a közszektorban tiltja abszolút módon az egymást követő, olyan határozott idejű munkaszerződések határozatlan idejű szerződéssé történő átalakítását, amelyek alkalmazását visszaélészerűnek kell tekinteni, mert tárgyak a munkáltató állandó és tartós igényeinek kielégítése. A kérdést előterjesztő bíróság feladata azonban annak értékelése, hogy a belső jog vonatkozó rendelkezései alkalmazásának és hatékony végrehajtásának feltételei alapján e rendelkezések milyen mértékben tekinthetők megfelelő intézkedésnek az egymást követő, határozott idejű munkaszerződések vagy munkaviszonyok közigazgatási szerv általi visszaélészerű alkalmazásának megakadályozásához, illetve adott esetben szankcionálásához.

Ezzel szemben, mivel az említett keretmegállapodás 5. szakaszának 1. pontja az első vagy egyetlen határozott idejű munkaszerződést kötött munkavállalókra nem alkalmazandó, e rendelkezés nem kötelezi a tagállamokat szankciók előírására arra az esetre, amikor egy ilyen szerződés valójában a munkáltató állandó és tartós igényeit elégíti ki.

- 6) A kérdést előterjesztő bíróságnak kell a belső jog releváns rendelkezéseit a lehető legteljesebb mértékig a határozott ideig tartó munkaviszonyról kötött keretmegállapodás 5. szakasza 1. pontjával és 8. szakasza 3. pontjával összhangban értelmeznie, valamint ennek keretében eldöntenie, hogy az alapeljárások vonatkozásában a belső jog más rendelkezései helyett e szakaszok közül az első értelmében vett, a 2112/1920. sz. törvény 8. §-ának (3) bekezdése által előírthoz hasonló „megfelelő jogi intézkedés” alkalmazandó-e.

A Bíróság (első tanács) 2009. április 2-i ítélete (a Corte d'appello di Milano — Olaszország előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Marco Gambazzi kontra Daimler Chrysler Canada Inc., CIBC Mellon Trust Company

(C-394/07. sz. ügy) ⁽¹⁾

(Brüsszeli Egyezmény — A határozatok elismerése és végrehajtása — Kizáró okok — A megkeresett állam közrendjébe ütközés — Az alperes kizárása a határozatot meghozó állam bírósága előtti eljárásból bírósági kötelezés végre nem hajtása miatt)

(2009/C 141/13)

Az eljárás nyelve: olasz

A kérdést előterjesztő bíróság

a Corte d'appello di Milano — Olaszország

Az alapeljárás felei

Felperes: Marco Gambazzi

Alperesek: Daimler Chrysler Canada Inc., CIBC Mellon Trust Company

Tárgy

A Brüsszeli Egyezmény 26. cikkének, és 27. cikke 1. pontjának értelmezése — Olyan határozat, amelynek elismerése ellentétes a megkeresett állam közrendjével — Felet védekezésében a bíróság intézkedése végrehajtásának elmulasztása okán megakadályozó határozat („debarment”).

Rendelkező rész

A Dán Királyság, Írország, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága csatlakozásáról szóló, 1978. október 9-i egyezményről, a Görög Köztársaság csatlakozásáról szóló, 1982. október 25-i egyezményről, a Spanyol Királyság és a Portugál Köztársaság csatlakozásáról szóló, 1989. május 26-i egyezményről, valamint az Osztrák Köztársaság, a Finn Köztársaság és a Svéd Királyság csatlakozásáról szóló, 1996. november 29-i egyezményről módosított, a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról és a határozatok végrehajtásáról szóló, 1968. szeptember 27-i egyezmény 27. cikkének 1. pontját a következőképpen kell értelmezni:

az e cikkben szereplő közrendi záradékra tekintettel a megkeresett állam bírósága figyelembe veheti azt a tényt, hogy a határozatot meghozó állam bírósága az alperes meghallgatása nélkül határozott a felperes kérelmeiről, mert az eljárásban szabályszerűen félként részt vevő alperest az eljárásból végzéssel kizárták amiatt, hogy nem tett eleget az

⁽¹⁾ HL C 269., 2007.11.10.